

Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a treia)

16 iulie 2020*

„Recurs – Clauză compromisorie – Acorduri de grant încheiate în cadrul celui de Al șaptelea program-cadru al activităților de cercetare, de dezvoltare tehnologică și demonstrative (2007-2013), precum și al Programului-cadru pentru inovare și competitivitate (2007-2013) – Proiectele MARE, Senior și ECRN – Decizie a Comisiei de recuperare a sumelor plătite fără a fi datorate – Competența instanței Uniunii”

În cauza C-378/16 P,

având ca obiect un recurs formulat în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, introdus la 7 iulie 2016,

Inclusion Alliance for Europe GEIE, cu sediul în București (România), reprezentată inițial de S. Famiani și A. D’Amico, ulterior de A. D’Amico, avvocati,

recurentă,

cealaltă parte din procedură fiind:

Comisia Europeană, reprezentată inițial de F. Moro, S. Delaude și L. Di Paolo, ulterior de F. Moro și S. Delaude, în calitate de agenți, asistate de D. Gullo, avvocato,

pârâtă în primă instanță,

CURTEA (Camera a treia),

compusă din doamna A. Prechal (raportoare), președintă de cameră, doamna L. S. Rossi și domnii J. Malenovský, F. Biltgen și N. Wahl, judecători,

avocat general: doamna J. Kokott,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

având în vedere decizia de judecare a cauzei fără concluzii, luată după ascultarea avocatei generale,

pronunță prezenta

* Limba de procedură: italiana.

Hotărâre

- 1 Prin recursul formulat, Inclusion Alliance for Europe GEIE (denumită în continuare „IAE”) solicită anularea Ordonanței Tribunalului Uniunii Europene din 21 aprilie 2016, Inclusion Alliance for Europe/Comisia (T-539/13, nepublicată, denumită în continuare „ordonanța atacată”, EU:T:2016:235), prin care Tribunalul a respins acțiunea acesteia având ca obiect anularea Deciziei C(2013) 4693 final a Comisiei din 17 iulie 2013 privind recuperarea sumei de 212 411,89 euro, corespunzătoare unei părți din contribuția financiară plătită IAE în executarea a trei acorduri de grant încheiate în cadrul proiectelor MARE, Senior și ECRN (denumită în continuare „decizia în litigiu”).

Cadrul juridic

- 2 Articolul 169 din Regulamentul de procedură al Curții, intitulat „Concluziile, motivele și argumentele recursului”, prevede la alineatul (1):

„Pe calea recursului se poate cere anularea, în tot sau în parte, a deciziei Tribunalului, astfel cum figurează în dispozitivul acestei decizii.”

- 3 Articolul 170 din acest regulament de procedură, intitulat „Concluziile în caz de admitere a recursului”, prevede la alineatul (1):

„Pe calea recursului se poate cere ca, în cazul în care acesta este declarat fondat, să se admită, în tot sau în parte, concluziile formulate în primă instanță, fără a putea fi primite concluzii noi. Recursul nu poate modifica obiectul litigiului dedus judecătii Tribunalului.”

Istoricul cauzei

- 4 Istoricul litigiului este expus la punctele 1-61 din ordonanța atacată. În scopul prezentei proceduri, acesta poate fi rezumat după cum urmează.
- 5 IAE este o societate cu sediul în România, care își desfășoară activitatea în sectorul sănătății și al integrării sociale.
- 6 La 19 decembrie 2007 și la 2 septembrie 2008, în urma Deciziei nr. 1982/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 18 decembrie 2006 privind Al șaptelea program-cadru al Comunității Europene pentru activități de cercetare, de dezvoltare tehnologică și demonstrative (2007-2013) (JO 2006, L 412, p. 1, Ediție specială, 13/vol. 59, p. 115, denumit în continuare „Al șaptelea program-cadru”), Comisia Comunităților Europene a încheiat cu IAE un acord de grant intitulat „Senior – Social Ethical and Privacy Needs in ICT for Older People: a dialogue roadmap” (denumit în continuare „contractul Senior”) și, respectiv, un acord de grant intitulat „Market Requirements, Barriers and Cost-Benefits Aspects of Assistive Technologies” (denumit în continuare „contractul MARE”).
- 7 La 6 octombrie 2008, în cadrul unuia dintre cele trei programe specifice ale Programului-cadru pentru competitivitate și inovare (CIP), adoptat prin Decizia 1639/2006/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 24 octombrie 2006 de instituire a unui program-cadru pentru inovare și competitivitate (2007-2013) (JO 2006, L 310, p. 15) (denumit în continuare „Programul-cadru IC”), Comisia a încheiat cu IAE un al treilea acord de grant, intitulat „European Civil Registry Network” (denumit în continuare „contractul ECRN”).

- 8 IAE și ceilalți actori vizați au participat la proiectele de cercetare în cauză în cadrul unor consorții și fiecare acord de grant cuprindea printre altele o anexă II, care conținea condițiile generale contractuale (denumite în continuare, în ceea ce privește contractele Senior și MARE, „condițiile generale ale celui de Al șaptelea program-cadru” și, în ceea ce privește contractul ECRN, „condițiile generale ale Programului-cadru IC”).
- 9 Condițiile generale ale celui de Al șaptelea program-cadru și condițiile generale ale Programului-cadru IC prevăd finanțarea de către Comisie, într-un quantum determinat, a cheltuielilor eligibile efectuate de participanții la aceste programe-cadru pentru executarea proiectelor în cauză.
- 10 Potrivit articolului II.22 din condițiile generale ale celui de Al șaptelea program-cadru și articolului II.28 din condițiile generale ale Programului-cadru IC, Comisia avea competența de a efectua, prin intermediul unor revizori contabili externi sau al propriilor servicii, audituri contabile privind „aspecte financiare, sistemice sau de altă natură (precum principiile de gestiune și de contabilitate) referitoare la buna executare a acordului de grant [în cauză]”.
- 11 Procedura de audit era guvernată de condițiile generale ale celui de Al șaptelea program-cadru și de condițiile generale ale Programului-cadru IC. În special, se prevedea că, la finalul acestei proceduri de audit, un raport provizoriu se întocmește și se trimite persoanei interesate pentru ca aceasta din urmă să fie în măsură să își formuleze observațiile înainte de adoptarea unui raport final.
- 12 Articolul II.21 din condițiile generale ale celui de Al șaptelea program-cadru și articolul II.30 din condițiile generale ale Programului-cadru IC priveau recuperarea de către Comisie a sumelor plătite în mod nejustificat fiecărui beneficiar.
- 13 Pe de altă parte, în contractele Senior, MARE și ECRN era stipulat că acestea erau guvernate de clauzele contractelor respective, de actele Uniunii care aveau legătură cu Al șaptelea program-cadru sau cu Programul-cadru IC, de Regulamentul (CE, Euratom) nr. 1605/2002 al Consiliului din 25 iunie 2002 privind regulamentul financiar aplicabil bugetului general al Comunităților Europene (JO 2002, L 248, p. 1, Ediție specială, 01/vol. 3, p. 198), astfel cum a fost modificat prin Regulamentul (CE) nr. 1525/2007 al Consiliului din 17 decembrie 2007 (JO 2007, L 343, p. 9) (denumit în continuare „Regulamentul financiar”) și prin Regulamentul (CE, Euratom) nr. 2342/2002 al Comisiei din 23 decembrie 2002 de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului nr. 1605/2002 (JO 2002, L 357, p. 1, Ediție specială, 01/vol. 4, p. 3), de celelalte norme de drept al Uniunii, precum și, cu titlu subsidiar, de dreptul belgian.
- 14 Articolul 9 alineatul (2) din contractul Senior, articolul 9 din contractul MARE și articolul 10 din contractul ECRN prevedeau competența Comisiei de a adopta decizii care să constituie titluri executorii pentru executarea „obligațiilor pecuniare”, în sensul articolului 256 CE (devenit articolul 299 TFUE).
- 15 Această competență era prevăzută de asemenea la articolul II.21 din condițiile generale ale celui de Al șaptelea program-cadru și la articolul II.30 din condițiile generale ale Programului-cadru IC.

Contractele Senior și MARE

- 16 După ce a plătit diferite contribuții financiare în cadrul contractelor Senior și MARE, Comisia a reziliat anticipat contractul MARE și a informat IAE cu privire la intenția sa de a efectua un audit contabil pentru a verifica buna executare a acestor contracte.
- 17 Acest audit a evidențiat dificultăți în gestiunea financiară a proiectelor în cauză, întrucât condițiile stipulate în contractele menționate și în condițiile generale ale celui de Al șaptelea program-cadru nu fuseseră respectate.

- 18 Prin scrisoarea din 21 decembrie 2010, considerând că observațiile formulate de IAE cu privire la raportul de audit provizoriu nu aduceau niciun element nou, Comisia a informat persoana interesată cu privire la finalizarea auditului, comunicându-i raportul final de audit, potrivit căruia trebuiau recuperate sumele de 49 677 de euro, în ceea ce privește contractul Senior, și de 72 890 de euro, în ceea ce privește contractul MARE. În plus, Comisia a solicitat IAE să evalueze în ce măsură dificultățile sistematice constatate în acest raport au putut avea consecințe asupra conturilor financiare aferente perioadelor care nu făcuseră încă obiectul unui audit.
- 19 Prin e-mailul din 10 martie 2011, prin care Comisia era informată cu privire la depunerea, în luna ianuarie a aceluiași an, a unei plângeri la Ombudsmanul European, IAE a solicitat Comisiei să poată beneficia de o prelungire a termenului pentru a răspunde la această din urmă cerere. În aceeași zi, Comisia a refuzat să admită cererea de prelungire a termenului prezentată de IAE, în conformitate cu articolul 2 alineatul (6) din Decizia 94/262/CECO, CE, Euratom a Parlamentului European din 9 martie 1994 privind statutul și condițiile generale pentru exercitarea funcțiilor Ombudsmanului (JO 1994, L 113, p. 15).
- 20 La 17 octombrie 2011, după diferite schimburi intervenite între IAE și Comisie, aceasta din urmă a emis, în cadrul proiectului MARE, nota de debit nr. 3241111004, în cuantum de 72 889,57 euro, rezervându-și în același timp dreptul, în lipsa plății, de a adopta un act care să constituie titlu executoriu, în sensul articolului 299 TFUE.
- 21 La 2 aprilie 2012, Comisia a comunicat IAE intenția sa de a trece la recuperarea sumelor datorate în cadrul proiectului Senior. Considerând că observațiile formulate de IAE cu privire la raportul final de audit nu aduceau niciun element nou în această privință, Comisia a emis nota de debit nr. 3241203475, în cuantum de 49 677 de euro.
- 22 Prin decizia din 2 mai 2012, adoptată în urma procedurii de soluționare a plângerii depuse de IAE, Ombudsmanul a concluzionat că din această plângere nu apărea un caz de „administrare defectuoasă” imputabilă Comisiei.
- 23 La 4 aprilie și la 20 iulie 2012, întrucât IAE nu a rambursat niciuna dintre sumele datorate în cadrul proiectelor MARE și Senior, Comisia a adresat acesteia o scrisoare de punere în întârziere, solicitându-i, pentru fiecare dintre aceste proiecte, să plătească cuantumul capitalului, majorat cu dobânzi de întârziere începând de la data menționată în nota de debit nr. 3241111004 și, respectiv, în nota de debit nr. 3241203475. Comisia a precizat că, dacă sumele în cauză nu erau achitate în termen de 15 zile de la data primirii acestor scrisori de punere în întârziere, urma să fie inițiată o procedură de recuperare silită a acestor sume.
- 24 La 26 iunie 2012, având în vedere rezultatele auditului contabil în ceea ce privește proiectele MARE și Senior, Comisia a întreprins demersurile necesare pentru a obține plata de către IAE a unor daune interese calculate conform articolului II.24 din condițiile generale ale celui de Al șaptelea program-cadru. La 10 septembrie 2012, în lipsa unor observații prezentate de IAE în această privință, Comisia a emis alte două note de debit, menționând de asemenea posibilitatea ca, în lipsa plății, să adopte o decizie care să constituie titlu executoriu, în sensul articolului 299 TFUE.

Contractul ECRN

- 25 În cadrul contractului ECRN, prin care s-a plătit o contribuție financiară de 178 230 de euro către IAE, Comisia a efectuat de asemenea un audit contabil, din care a reieșit că gestiunea financiară a proiectului în cauză nu fusese efectuată cu respectarea condițiilor prevăzute în acest contract și în condițiile generale ale Programului-cadru IC.

- 26 La 19 decembrie 2011, după ce a primit observațiile IAE cu privire la raportul provizoriu de audit, Comisia a închis procedura de audit întocmind raportul final, potrivit căruia suma de 169 365 de euro trebuia recuperată de la IAE.
- 27 La 5 martie 2012, în pofida observațiilor formulate de IAE în această privință, Comisia a confirmat concluziile raportului final de audit, informând persoana interesată cu privire la deschiderea unei proceduri având ca obiect recuperarea sumei plătite în mod nejustificat, în conformitate cu dispozițiile articolelor II.28.5 și II.30.1 din condițiile generale ale Programului-cadru IC.
- 28 La 7 mai 2012, Comisia a emis nota de debit nr. 3241204669, în care menționa data de la care ar începe să curgă dobânzile de întârziere și, încă o dată, posibilitatea ca, în lipsa plății, să adopte o decizie care să constituie titlu executoriu, în sensul articolului 299 TFUE.
- 29 La 26 iunie 2012, întrucât IAE nu a efectuat plata în termenul acordat, Comisia a adresat persoanei interesate o scrisoare de relansare.
- 30 La data 30 iulie a aceluiași an, în urma unei extinderi a garanției bancare constituite inițial, soldul parțial datorat încă de IAE era de 62 427 de euro și, majorat cu dobânzile de întârziere scadente, în valoare de 2 798 de euro, ajungea la 65 225 de euro în total.

Decizia în litigiu

- 31 La 17 iulie 2013, Comisia a adoptat, în temeiul articolului 299 TFUE, decizia în litigiu.
- 32 Potrivit articolului 1 din această decizie, IAE datora Comisiei, în ceea ce privește contractul MARE, 80 352,07 euro, în ceea ce privește contractul Senior, 53 138,40 euro, iar în ceea ce privește contractul ECRN, 65 225 de euro. La aceste quantumuri se adăugau dobânzile de întârziere, care se ridicau la 13 696,42 euro la 15 iulie 2013, respectiv un quantum total de 212 411,89 euro datorat de IAE, majorat cu suma de 25,42 euro pe zi de întârziere suplimentară.

Procedura în fața Tribunalului și ordonanța atacată

- 33 Prin cererea introductivă depusă la grefa Tribunalului la 2 octombrie 2013, IAE a introdus o acțiune prin care a solicitat, pe de o parte, anularea deciziei în litigiu și, pe de altă parte, plata de daune interese de către Comisie în temeiul prejudiciului material și moral pe care l-ar fi suferit ca urmare a aplicării deciziei în litigiu.
- 34 În ceea ce privește cererea de anulare, cu titlu introductiv, Tribunalul a respins acțiunea în măsura în care era îndreptată împotriva cabinetului care a fost mandatat să efectueze auditurile, pe motivul necompetenței vădite a instanței Uniunii de a o judeca.
- 35 În plus, Tribunalul a respins ca vădit inadmisibilă, pe de o parte, cererea de suspendare a executării deciziei în litigiu, pentru motivul că această cerere nu fusese prezentată „prin înscris separat”, în conformitate cu regulamentul său de procedură, și, pe de altă parte, cererea de anulare a „tuturilor celorlalte proceduri de anchetă realizate de Comisie sau la cererea acesteia de către alte organizații”, în lipsa unor precizări suplimentare în ceea ce privește obiectul respectivei cereri.
- 36 În susținerea acțiunii formulate în fața Tribunalului, IAE a invocat în esență opt motive.
- 37 Tribunalul a amintit la punctul 86 din ordonanța atacată că, atunci când Comisia formalizează, în cadrul unor raporturi contractuale, constatarea unei creanțe printr-o decizie care constituie titlu executoriu, în sensul articolului 299 TFUE, temeinicia acestei decizii nu poate fi contestată în fața

instanței Uniunii decât în temeiul articolului 263 TFUE. La punctul 90 din această ordonanță, Tribunalul a precizat că legalitatea unei astfel de decizii se apreciază în lumina Tratatului FUE sau a oricărei alte norme de drept referitoare la aplicarea sa, cu alte cuvinte, a dreptului Uniunii. În schimb, potrivit Tribunalului, atunci când instanța Uniunii este sesizată cu o acțiune introdusă în temeiul articolului 272 TFUE, reclamantul nu poate imputa instituției cocontractante decât neexecutarea unor obligații contractuale sau încălcări ale dreptului aplicabil contractului în cauză.

- 38 Tribunalul a dedus de aici, la punctul 91 din ordonanța menționată, că motivele invocate în cererea introductivă în primă instanță prin care se urmărea ca acesta să se pronunțe cu privire la legalitatea deciziei în litigiu în lumina clauzelor contractelor în cauză și a dreptului național aplicabil acestor contracte trebuiau respinse ca inadmisibile.
- 39 În aceste condiții, Tribunalul a trecut la examinarea fiecăruia dintre motivele invocate de IAE în cadrul acțiunii în primă instanță pentru a stabili dacă acestea puteau fi considerate admisibile în cadrul unei acțiuni formulate în temeiul articolului 263 TFUE.
- 40 În ceea ce privește primul motiv, întemeiat pe aplicarea eronată a „orientărilor financiare”, Tribunalul a arătat, la punctul 96 din ordonanța atacată, că IAE susținea în esență că clauzele contractelor în cauză prevedeau aplicarea Orientărilor financiare din 2007 și, în consecință, nu permiteau auditorului să aplice versiuni mai recente ale acestor orientări. Considerând că această argumentație privea interpretarea clauzelor contractelor în cauză, Tribunalul a respins, la punctul 97 din această ordonanță, motivul menționat ca fiind inadmisibil.
- 41 Tribunalul a adăugat, la punctul 98 din ordonanța respectivă, că această concluzie nu putea fi repusă în discuție de reformularea motivului menționat pe care a încercat-o IAE, susținând că pretinsa aplicare retroactivă a Orientărilor financiare din 2010 constituia o încălcare a principiului legalității acțiunii administrative, a principiului proporționalității, a principiului contradictorialității, a principiului transparenței, a principiului dreptului la un proces echitabil, precum și a obligației de motivare. Astfel, la punctul 99 din aceeași ordonanță, Tribunalul a statuat că o asemenea argumentație, prezentată pentru prima dată în replică, trebuia înlăturată ca inadmisibilă, în temeiul articolului 44 alineatul (1) din regulamentul său de procedură coroborat cu articolul 48 alineatul (2) primul paragraf din același regulament.
- 42 În ceea ce privește al doilea motiv, întemeiat pe încălcarea principiului bune administrări și a principiului respectării dreptului la apărare, Tribunalul, după ce a declarat acest motiv admisibil, l-a respins, la punctul 112 din ordonanța atacată, ca fiind vădit nefondat.
- 43 În ceea ce privește al treilea motiv, întemeiat pe existența unor erori care figurau în raportul final de audit și pe neluarea în considerare a observațiilor formulate de IAE cu privire la raportul provizoriu de audit, Tribunalul l-a respins, la punctul 115 din ordonanța atacată, ca fiind vădit inadmisibil, pentru motivul că argumentația dezvoltată în acesta era dificil de înțeles și, în orice caz, nu era susținută în niciun mod. La punctele 116 și 117 din această ordonanță, Tribunalul a adăugat că, în orice caz, prima critică privea interpretarea contractelor în cauză și că a doua critică fusese deja înlăturată în cadrul examinării celui de al doilea motiv.
- 44 În ceea ce privește al patrulea și al cincilea motiv, întemeiate pe încălcarea principiilor cooperării și încrederii reciproce, precum și pe incertitudinea referitoare la normele aplicabile întreprinderilor mici și mijlocii (IMM) în vederea aprecierii caracterului eligibil al costurilor de proiect, Tribunalul le-a respins de asemenea, la punctele 120 și 123 din ordonanța atacată, ca fiind vădit inadmisibile, întrucât priveau numai interpretarea clauzelor contractelor în cauză, iar nu interpretarea unei norme de drept al Uniunii.

- 45 Al șaselea motiv de recurs, întemeiat pe neaplicarea normelor Federației Internaționale a Contabililor (IFAC) și a reglementării europene aplicabile în materie de audit al IMM-urilor, a fost respins de Tribunal, la punctul 126 din ordonanța atacată, ca fiind vădit inadmisibil în măsura în care acest motiv nu privea norme de drept al Uniunii în raport cu care putea fi apreciată legalitatea deciziei în litigiu.
- 46 Al șaptelea motiv, întemeiat pe erori săvârșite de auditor cu privire la modalitățile de desfășurare a auditurilor și la caracterul neeligibil al anumitor cheltuieli declarate de IAE, a fost de asemenea respins de Tribunal, la punctul 128 din ordonanța atacată, ca fiind vădit inadmisibil, întrucât argumentația invocată se raporta la interpretarea clauzelor contractelor în cauză.
- 47 Prin intermediul celui de al optulea motiv, IAE invoca răspunderea Uniunii Europene pentru îmbogățire fără justă cauză. Tribunalul a amintit, la punctul 130 din ordonanța atacată, că un astfel de motiv nu poate fi invocat în cadrul unei acțiuni formulate în temeiul articolului 263 TFUE. Pe de altă parte, Tribunalul a adăugat, la punctul 132 din această ordonanță, că, pentru a se putea admite o astfel de acțiune, îmbogățirea trebuie să fie lipsită de orice temei juridic valabil, ceea ce nu este se întâmplă atunci când aceasta își găsește justificarea, precum în speță, în obligații contractuale.
- 48 În ceea ce privește cererea de daune interese, prin care IAE solicita Tribunalului obligarea Comisiei la repararea prejudiciului material și moral pe care l-ar fi suferit ca urmare a aplicării deciziei în litigiu, Tribunalul a respins-o, la punctul 138 din ordonanța atacată, ca fiind vădit inadmisibilă întrucât nu îndeplinea cerințele prevăzute la articolul 21 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene și la articolul 44 alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Tribunalului.
- 49 În consecință, Tribunalul a respins acțiunea în primă instanță ca fiind în parte vădit inadmisibilă și în parte vădit nefondată.

Procedura în fața Curții și concluziile părților

- 50 Prin recursul formulat, IAE solicită în esență Curții:
- anularea ordonanței atacate;
  - obligarea Comisiei la plata cheltuielilor de judecată.
- 51 Comisia solicită Curții:
- respingerea recursului;
  - obligarea IAE la plata cheltuielilor de judecată, inclusiv a cheltuielilor de judecată aferente procedurii măsurilor provizorii.

Cu privire la recurs

Cu privire la admisibilitate

Argumentația părților

- 52 În memoriul în răspuns, Comisia invocă o excepție de inadmisibilitate a recursului.

- 53 Comisia arată, în primul rând, că, în măsura în care motivele invocate în susținerea recursului nu constituie decât o simplă reiterare a argumentației invocate în cererea introductivă în primă instanță și nu conțin nicio argumentație juridică specifică în privința raționamentului Tribunalului în ordonanța atacată, recursul nu îndeplinește condițiile prevăzute la articolul 168 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul de procedură, în temeiul căruia cererea de recurs trebuie să cuprindă „motivele și argumentele de drept invocate, precum și o expunere sumară a motivelor menționate”.
- 54 În al doilea rând, recursul nu ar respecta dispozițiile articolului 170 din Regulamentul de procedură, potrivit căruia „[p]e calea recursului se poate cere ca, în cazul în care acesta este declarat fondat, să se admită, în tot sau în parte, concluziile formulate în primă instanță, fără a putea fi primite concluzii noi”. În această privință, Comisia arată că, pe calea recursului se urmărește numai anularea în totalitate a ordonanței atacate, însă nu se urmărește admiterea concluziilor prezentate în primă instanță, și anume, printre altele, anularea deciziei în litigiu. Astfel, IAE nu ar avea un interes de a exercita acțiunea în speță. Prin urmare, chiar dacă recursul ar fi admis, decizia Curții nu ar avea niciun efect util, ținând seama de menținerea deciziei în litigiu în ordinea juridică.

Aprecierea Curții

- 55 În ceea ce privește, în primul rând, argumentația întemeiată pe inadmisibilitatea recursului pentru motivul că acesta nu ar respecta condițiile prevăzute la articolul 168 alineatul (1) litera (d) din Regulamentul de procedură, este necesar să se amintească faptul că din această dispoziție, precum și din articolul 256 alineatul (1) al doilea paragraf TFUE și din articolul 58 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene reiese că un recurs trebuie să indice cu precizie elementele criticate din decizia a cărei anulare se solicită, precum și argumentele juridice care susțin în mod specific această cerere, sub sancțiunea inadmisibilității recursului sau a motivului în cauză (a se vedea în acest sens Hotărârea din 4 octombrie 2018, *Staelen/Ombudsmanul*, C-45/18 P, nepublicată, EU:C:2018:814, punctul 14 și jurisprudența citată).
- 56 În speță, recursul conține, în ceea ce privește fiecare motiv, o indicare a punctelor criticate din ordonanța atacată, precum și o argumentație sumară care identifică eroarea de drept care ar afecta această ordonanță, permițând astfel Curții să își exercite controlul de legalitate. De altfel, din memoriul în răspuns reiese în mod implicit că Comisia nu a avut dificultăți în a înțelege raționamentul adoptat de reclamantă în diferitele motive.
- 57 În ceea ce privește, în al doilea rând, argumentația potrivit căreia recursul ar fi inadmisibil pentru motivul că, în concluziile sale, IAE nu solicită admiterea concluziilor pe care le-a prezentat în primă instanță, trebuie amintit că, potrivit articolului 169 din Regulamentul de procedură, pe calea recursului se poate cere anularea deciziei Tribunalului, astfel cum figurează în dispozitivul respectivei decizii. Această dispoziție vizează astfel principiul fundamental în materie de recurs potrivit căruia acesta trebuie să fie îndreptat împotriva dispozitivului deciziei Tribunalului și nu poate să se limiteze la a viza modificarea anumitor motive din această decizie (a se vedea în acest sens Hotărârea din 15 noiembrie 2012, *Al-Aqsa/Consiliul și Țările de Jos/Al-Aqsa*, C-539/10 P și C-550/10 P, EU:C:2012:711, punctele 43-45, și Hotărârea din 14 noiembrie 2017, *British Airways/Comisia*, C-122/16 P, EU:C:2017:861, punctul 51).
- 58 Articolul 170 din Regulamentul de procedură, care este corolarul articolului sus-menționat, privește, în schimb, cererile formulate pe calea recursului care vizează consecințele unei eventuale anulări a acestei decizii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 11 iunie 2015, *EMA/Comisia*, C-100/14 P, nepublicată, EU:C:2015:382, punctul 41).

- 59 În speță, este necesar să se arate că, pe de o parte, IAE solicită în mod formal Curții anularea ordonanței atacate. Pe de altă parte, chiar dacă celelalte capete de cerere din recurs nu urmăresc în mod expres admiterea capetelor de cerere prezentate în primă instanță și chiar anularea deciziei în litigiu, acestea nu pot fi privite altfel decât ca urmărind în esență același rezultat.
- 60 Cu riscul de a se da altfel dovadă de un formalism excesiv, contrar jurisprudenței citate la punctele 57 și 58 din prezenta hotărâre, se impune, în consecință, să se concluzioneze că IAE s-a conformat cerințelor prevăzute la articolele 169 și 170 din Regulamentul de procedură.
- 61 În plus, în ceea ce privește argumentația întemeiată pe lipsa interesului IAE de a exercita acțiunea, trebuie amintit că existența unui astfel de interes presupune ca recursul, prin rezultatul său, să poată aduce un beneficiu părții care l-a introdus (Hotărârea din 19 octombrie 1995, Rendo și alții/Comisia, C-19/93 P, EU:C:1995:339, punctul 13, și Hotărârea din 3 aprilie 2003, Parlamentul/Samper, C-277/01 P, EU:C:2003:196, punctul 28).
- 62 În această privință, trebuie să se arate că, în măsura în care IAE a căzut în pretenții în primă instanță, aceasta are, fără nicio îndoială, un interes ca Curtea să îi admită recursul și să trimită cauza Tribunalului spre rejudecare pentru ca acesta să examineze pe fond motivele care au fost respinse de acesta ca vădit inadmisibile.
- 63 Având în vedere considerațiile care precedă, excepția de inadmisibilitate trebuie respinsă.

Cu privire la fond

- 64 În susținerea recursului, IAE invocă patru motive. Primul motiv de recurs se axează pe o interpretare eronată a noțiunii de acțiune întemeiată pe articolul 263 TFUE. Prin intermediul celui de al doilea motiv de recurs, IAE arată că Tribunalul a interpretat în mod eronat argumentația invocată în replică și, prin urmare, a încălcat principii generale ale dreptului Uniunii. Al treilea motiv de recurs se întemeiază pe o interpretare eronată a celui de al treilea și a celui de al șaselea motiv invocate în primă instanță, precum și pe nemotivarea ordonanței atacate. Al patrulea motiv de recurs se întemeiază pe o interpretare eronată a criticii referitoare la îmbogățirea fără justă cauză a Uniunii și a cererii de daune interese.

Cu privire la primul motiv

– Argumentația părților

- 65 Prin intermediul primului motiv de recurs, IAE impută Tribunalului că a calificat acțiunea în primă instanță în mod eronat, statuând, la punctul 90 din ordonanța atacată, că această acțiune se întemeia în mod eronat pe articolul 263 TFUE și că ar fi trebuit să fie introdusă în temeiul articolului 272 TFUE, întrucât motivele invocate se bazează pe neexecutarea unor obligații contractuale sau pe o încălcare a dreptului aplicabil contractelor în cauză.
- 66 Potrivit IAE, motivele invocate în cererea de sesizare a instanței nu sunt întemeiate pe neexecutarea unor obligații contractuale, ci pe încălcarea principiilor generale ale dreptului Uniunii, amintite atât în Tratatul FUE, cât și în Regulamentul financiar, la care de altfel s-ar face trimitere în mod expres la articolul II.25 din condițiile generale ale celui de Al șaptelea program-cadru. IAE subliniază că clauzele contractelor în cauză constituie numai una dintre componentele cadrului juridic de referință, care necesită o „interpretare continuă” și impun să fie completate cu trimiteri exprese la principiile generale ale dreptului Uniunii.

- 67 În plus, a admite repunerea în discuție de către Tribunal a temeiului juridic al acțiunii în primă instanță ar conduce la încălcarea dreptului la apărare, întrucât destinatarii unor decizii care afectează în mod semnificativ interesele acestora nu ar fi în măsură să își susțină în mod util punctele de vedere.
- 68 IAE subliniază că atât în cererea de sesizare a instanței, cât și în replică au fost invocate principii generale ale dreptului Uniunii, precum, printre altele, principiul respectării dreptului la apărare, principiul contradictorialității, dreptul la un proces echitabil, principiul legalității acțiunii administrative și principiul proporționalității.
- 69 Comisia arată că primul motiv trebuie respins ca vădit nefondat. Potrivit acestei instituții, Tribunalul a considerat în mod întemeiat, la punctul 82 și următoarele din ordonanța atacată, că acțiunea în primă instanță se întemeia pe articolul 263 TFUE și că, în consecință, ținând seama de natura și de limitele funcției instanței în cadrul controlului de legalitate, motivele invocate de IAE în susținerea capetelor de cerere prin care se urmărea obținerea unei decizii cu privire la legalitatea deciziei în litigiu în raport cu normele contractuale erau inadmisibile.

– *Aprecierea Curții*

- 70 Referitor la argumentația invocată de IAE în ceea ce privește calificarea motivelor invocate în cadrul unei acțiuni în anulare, trebuie să se arate că Tribunalul a amintit la punctul 90 din ordonanța atacată, fără a face vreo apreciere cu privire la caracterul adecvat sau nu al temeiului acțiunii cu care era sesizat, jurisprudența potrivit căreia instanța Uniunii, sesizată cu o acțiune în anulare în temeiul articolului 263 TFUE, trebuie să aprecieze legalitatea actului atacat în lumina Tratatului FUE sau a oricărei alte norme de drept referitoare la aplicarea sa, cu alte cuvinte, a dreptului Uniunii, și că, în schimb, în cadrul unei acțiuni introduse în temeiul articolului 272 TFUE, reclamantul nu poate imputa instituției cocontractante decât neexecuții ale unor obligații contractuale sau încălcări ale dreptului aplicabil contractului în cauză.
- 71 În această privință trebuie amintit că acțiunea în anulare în temeiul articolului 263 TFUE este deschisă, în general, împotriva tuturor actelor adoptate de instituțiile Uniunii, indiferent de natură sau de formă, care urmăresc să producă efecte juridice obligatorii de natură să afecteze interesele reclamantului, modificând în mod distinct situația juridică a acestuia (Hotărârea din 9 septembrie 2015, Lito Maieftiko Gynaikologiko kai Cheirourgiko Kentro/Comisia, C-506/13 P, EU:C:2015:562, punctul 16, Hotărârea din 28 februarie 2019, Alfamicro/Comisia, C-14/18 P, EU:C:2019:159, punctul 47, Hotărârea din 25 iunie 2020, SATCEN/KF, C-14/19 P, EU:C:2020:492, punctul 69, și Hotărârea din 16 iulie 2020, ADR Center/Comisia, C-584/17 P, EU:C:2020:576, punctul 62).
- 72 Cu toate acestea, instanța Uniunii nu este competentă să soluționeze o acțiune în anulare atunci când situația juridică a reclamantului se înscrie exclusiv în cadrul raporturilor contractuale al căror regim juridic este guvernat de legea națională desemnată de părțile contractante (a se vedea în acest sens Hotărârea din 9 septembrie 2015, Lito Maieftiko Gynaikologiko kai Cheirourgiko Kentro/Comisia, C-506/13 P, EU:C:2015:562, punctul 18, Hotărârea din 28 februarie 2019, Alfamicro/Comisia, C-14/18 P, EU:C:2019:159, punctul 48, Hotărârea din 25 iunie 2020, SATCEN/KF, C-14/19 P, EU:C:2020:492, punctul 78, și Hotărârea din 16 iulie 2020, ADR Center/Comisia, C-584/17 P, EU:C:2020:576, punctul 63).
- 73 Astfel, în această ipoteză, dacă instanța Uniunii s-ar considera competentă să judece litigiile privind anularea actelor care se înscriu într-un cadru pur contractual, aceasta ar risca nu numai să lipsească de sens articolul 272 TFUE, care permite atribuirea competenței jurisdicționale a Uniunii în temeiul unei clauze compromisorii, ci și, în cazurile în care contractul nu ar conține o asemenea clauză, să se extindă competența sa jurisdicțională dincolo de limitele stabilite de articolul 274 TFUE, care încredințează instanțelor naționale competența de drept comun pentru soluționarea litigiilor în care

Uniunea este parte (a se vedea în acest sens Hotărârea din 9 septembrie 2015, Lito Maieftiko Gynaikologiko kai Cheirurgiko Kentro/Comisia, C-506/13 P, EU:C:2015:562, punctul 19, Hotărârea din 28 februarie 2019, Alfamicro/Comisia, C-14/18 P, EU:C:2019:159, punctul 49, Hotărârea din 25 iunie 2020, SATCEN/KE, C-14/19 P, EU:C:2020:492, punctul 79, și Hotărârea din 16 iulie 2020, ADR Center/Comisia, C-584/17 P, EU:C:2020:576, punctul 64).

- 74 Rezultă din această jurisprudență că, în cazul unui contract între un reclamant și una dintre instituțiile Uniunii, instanța Uniunii nu poate fi sesizată cu o acțiune în temeiul articolului 263 TFUE decât dacă actul atacat urmărește să producă efecte juridice obligatorii care se situează în afara raportului contractual dintre părți și care implică exercitarea prerogativelor de putere publică conferite instituției contractante în calitatea sa de autoritate administrativă (Hotărârea din 9 septembrie 2015, Lito Maieftiko Gynaikologiko kai Cheirurgiko Kentro/Comisia, C-506/13 P, EU:C:2015:562, punctul 20, Hotărârea din 28 februarie 2019, Alfamicro/Comisia, C-14/18 P, EU:C:2019:159, punctul 50, și Hotărârea din 16 iulie 2020, ADR Center/Comisia, C-584/17 P, EU:C:2020:576, punctul 65).
- 75 Cu toate acestea, Comisia nu poate adopta o decizie care să constituie titlu executoriu în cadrul raporturilor contractuale care nu conțin o clauză compromisorie în favoarea instanței Uniunii și care intră, prin urmare, în competența jurisdicțională a instanțelor unui stat membru. Astfel, adoptarea unei asemenea decizii de către Comisie în lipsa unei clauze compromisorii ar conduce la restrângerea competenței acestor din urmă instanțe, întrucât instanța Uniunii ar deveni competentă să se pronunțe cu privire la legalitatea acestei decizii. Comisia ar putea eluda astfel în mod sistematic repartizarea competențelor între instanța Uniunii și instanțele naționale consacrată în dreptul primar, amintită la punctele 72-74 din prezenta hotărâre. Prin urmare, competența Comisiei de a adopta decizii care constituie titlu executoriu în cadrul raporturilor contractuale trebuie să fie limitată la contractele care conțin o clauză compromisorie care atribuie competența instanței Uniunii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 16 iulie 2020, ADR Center/Comisia, C-584/17 P, EU:C:2020:576, punctul 73).
- 76 Potrivit jurisprudenței Tribunalului citate la punctul 90 din ordonanța atacată, atunci când instanța Uniunii este sesizată cu o acțiune în anulare formulată în temeiul articolului 263 TFUE, aceasta apreciază legalitatea actului atacat numai în lumina dreptului Uniunii, reclamantul neputând invoca neexecutarea unor obligații contractuale sau încălcarea dreptului aplicabil contractului în cauză decât în cadrul unei acțiuni introduse în temeiul articolului 272 TFUE.
- 77 Această jurisprudență a Tribunalului are drept consecință că instanța Uniunii sesizată cu o acțiune în anulare formulată împotriva unei decizii care constituie titlu executoriu, ce reprezintă un act adoptat în temeiul unei competențe proprii și distincte de raportul contractual dintre părți, declară inadmisibil orice motiv întemeiat pe neexecutarea unor obligații contractuale sau pe încălcarea dispozițiilor dreptului național aplicabil contractului în cauză, cu excepția cazului în care este posibil, în anumite condiții, care țin nu numai de voința acestei instanțe, ci și de împrejurarea că reclamantul nu i se opune în mod expres, precum și de existența unor motive întemeiate pe încălcarea normelor care guvernează raportul contractual, să efectueze o recalificare a motivelor invocate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 16 iulie 2020, ADR Center/Comisia, C-584/17 P, EU:C:2020:576, punctele 81 și 84).
- 78 În speță, după ce a amintit, la punctul 92 din ordonanța atacată, că era necesar să se examineze fiecare dintre motivele invocate, Tribunalul a respins ca inadmisibile primul motiv și al treilea-al șaptelea motiv ale acțiunii în primă instanță, în special pentru motivul că argumentația invocată în acestea se referea la interpretarea clauzelor contractelor în cauză.
- 79 Aplicarea jurisprudenței Tribunalului care face distincție după cum motivele invocate în cadrul unei acțiuni trebuie considerate de instanța Uniunii care este sesizată cu aceasta ca fiind întemeiate pe una dintre încălcările sau pe unul dintre cazurile vizate la articolul 263 al doilea paragraf TFUE sau, dimpotrivă, ca fiind întemeiate pe neexecutarea clauzelor contractului în cauză sau pe o încălcare a dispozițiilor dreptului național aplicabil acestui contract ar fi necesitat ca reclamantul să introducă

acțiunea și în temeiul articolului 272 TFUE. Prin urmare, această jurisprudență nu poate garanta că toate problemele de fapt și de drept pertinente pentru litigiul sunt examinate pentru a asigura protecția jurisdicțională efectivă prevăzută la articolul 47 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene (denumită în continuare „carta”).

- 80 Astfel, pentru ca o instanță să poată decide cu privire la o contestare a drepturilor și a obligațiilor care decurg din dreptul Uniunii cu respectarea articolului 47 din cartă, trebuie să aibă competența de a examina toate aspectele de fapt și de drept pertinente pentru litigiul cu care este sesizată (a se vedea în acest sens Hotărârea din 6 noiembrie 2012, *Otis și alții*, C-199/11, EU:C:2012:684, punctul 49, și Hotărârea din 16 iulie 2020, *ADR Center/Comisia*, C-584/17 P, EU:C:2020:576, punctul 84). Prin urmare, atunci când instanța Uniunii este sesizată, în temeiul articolului 263 TFUE, cu o acțiune în anulare în cadrul unui litigiu privind o decizie adoptată în temeiul executării unui contract, ca și cu ocazia adoptării unei decizii care constituie titlu executoriu prin care se formalizează o creanță contractuală, această instanță este chemată să soluționeze atât motivele care pun în discuție decizia menționată ca urmare a exercitării de către instituție a prerogativelor sale de autoritate publică, cât și pe cele care pun în discuție obligațiile contractuale aflate la originea adoptării respectivei decizii (a se vedea în acest sens Hotărârea din 16 iulie 2020, *ADR Center/Comisia*, C-584/17 P, EU:C:2020:576, punctul 88).
- 81 Pe de altă parte, dacă părțile decid în contractul lor, prin intermediul unei clauze compromisorii, să atribuie instanței Uniunii competența de a judeca litigiile aferente acestui contract, instanța menționată va fi competentă, independent de dreptul aplicabil prevăzut în respectivul contract, să examineze eventuale încălcări ale cartei și ale principiilor generale ale dreptului Uniunii.
- 82 În această privință, este necesar să se arate că, atunci când Comisia execută un contract, ea rămâne supusă obligațiilor care îi revin în temeiul cartei și al principiilor generale ale dreptului Uniunii. Astfel, împrejurarea că dreptul aplicabil contractului în cauză nu asigură aceleași garanții precum cele conferite de cartă și de principiile generale ale dreptului Uniunii nu exonerează Comisia de obligația de a asigura respectarea lor față de contractanții săi (a se vedea în acest sens Hotărârea din 16 iulie 2020, *ADR Center/Comisia*, C-584/17 P, EU:C:2020:576, punctul 86).
- 83 În consecință, Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a statuat că, în cadrul unei acțiuni formulate în temeiul articolului 263 TFUE, instanța Uniunii trebuie să aprecieze legalitatea actului atacat numai în lumina dreptului Uniunii și că o neexecutare a clauzelor contractului în cauză sau o încălcare a dreptului aplicabil acestui contract nu pot fi invocate decât în cadrul unei acțiuni introduse în temeiul articolului 272 TFUE.
- 84 Având în vedere considerațiile ce precedă, primul motiv trebuie admis.

Cu privire la al doilea motiv

– Argumentația părților

- 85 Prin intermediul celui de al doilea motiv de recurs, IAE susține că Tribunalul a considerat în mod eronat, la punctul 98 din ordonanța atacată, că argumentația prezentată în replică consta în invocarea unor motive noi, care urmăreau să reformuleze primul motiv invocat în cererea introductivă în primă instanță. Procedând astfel, Tribunalul ar fi interpretat în mod eronat argumentația care figura în replică. Astfel, nu ar fi vorba despre o cerere nouă, ci numai despre precizări aduse motivelor invocate în cererea de sesizare a instanței.
- 86 Comisia arată că al doilea motiv trebuie respins ca vădit nefondat.

– *Aprecierea Curții*

- 87 Este necesar să se arate că, astfel cum demonstrează sintagma „de altfel”, motivul care figurează la punctul 98 din ordonanța atacată este dezvoltat cu titlu suplimentar în raport cu cel care figurează la punctul 97 din această ordonanță, în cuprinsul căruia Tribunalul a statuat că primul motiv trebuia considerat inadmisibil în măsura în care argumentația pe care o conține acest motiv se referă la interpretarea unor clauze contractuale și, în consecință, nu poate fi invocată ca atare în cadrul unei acțiuni în anulare introduse în temeiul articolului 263 TFUE.
- 88 Or, motivele îndreptate împotriva unui motiv neesențial al unei decizii a Tribunalului nu pot determina anularea acestei decizii și sunt, așadar, inoperante (a se vedea în special Hotărârea din 11 decembrie 2019, *Mytilinaios Anonymos Etairia – Omilos Epicheiriseon*, C-332/18 P, EU:C:2019:1065, punctul 137 și jurisprudența citată).
- 89 În consecință, al doilea motiv de recurs trebuie respins ca inoperant.

Cu privire la al treilea motiv

– *Argumentația părților*

- 90 Prin intermediul celui de al treilea motiv de recurs, IAE impută Tribunalului, pe de o parte, că, la punctul 113 și următoarele, precum și la punctul 124 și următoarele din ordonanța atacată, nu a luat în considerare în mod corespunzător reglementarea aplicabilă în materie de audit și nici, în consecință, principiile generale ale dreptului Uniunii și, pe de altă parte, că nu a motivat corespunzător cerințelor legale în ce măsură al treilea și al șaselea motiv invocate în susținerea acțiunii în primă instanță trebuiau respinse ca nefondate.
- 91 Potrivit IAE, din articolul 317 TFUE rezultă că Comisia trebuie de asemenea să acționeze în conformitate cu „principiile bunei gestiuni financiare” în materie de audit. Pe de altă parte, conform considerentului (33) și articolului 124 din Regulamentul financiar, Comisia ar fi obligată să respecte anumite „principii contabile general acceptate”, în special pe cel privind „permanența metodelor contabile”. Aceste principii nu s-ar aplica instituțiilor Uniunii numai în cadrul punerii în aplicare a bugetului Uniunii, ci ar fi opozabile acestora în cadrul oricărei acțiuni întreprinse, inclusiv în materie contractuală.
- 92 Tribunalul ar fi săvârșit o eroare de drept atunci când a considerat că aplicarea normelor în materie de audit ține de interpretarea clauzelor contractuale și nu poate face obiectul unei examinări din partea instanței Uniunii în cadrul unei acțiuni în anulare, în condițiile în care, dimpotrivă, ar fi trebuit să țină seama de aceste norme pentru a constata o încălcare a principiilor generale ale dreptului Uniunii.
- 93 În plus, Tribunalul ar fi săvârșit o eroare de drept în cadrul aprecierii elementelor de probă furnizate de IAE, întrucât nu ar fi luat în considerare faptele și documentația prezentate de aceasta.
- 94 Potrivit Comisiei, al treilea motiv trebuie respins ca nefondat.

– *Aprecierea Curții*

- 95 În ceea ce privește, în primul rând, pretinsa nemotivare a ordonanței atacate, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante, obligația de motivare care revine Tribunalului îi impune acestuia să menționeze în mod clar și neechivoc raționamentul pe care l-a urmat, astfel încât să dea posibilitatea persoanelor interesate să ia cunoștință de temeiurile deciziei luate, iar Curții să își exercite controlul

jurisdicțional (a se vedea în special Hotărârea din 14 octombrie 2010, Deutsche Telekom/Comisia, C-280/08 P, EU:C:2010:603, punctul 136, și Hotărârea din 26 mai 2016, Rose Vision/Comisia, C-224/15 P, EU:C:2016:358, punctul 24).

- 96 În speță, din cuprinsul punctelor 114-118 și 124-126 din ordonanța atacată reiese că nu se poate imputa în mod valabil Tribunalului că nu a motivat în ce măsură al treilea și al șaselea motiv invocate de IAE în susținerea acțiunii sale în anulare trebuiau respinse.
- 97 Astfel, în cadrul examinării celui de al treilea motiv, Tribunalul a arătat, la punctul 115 din ordonanța atacată, că contestațiile formulate de IAE în privința raportului final de audit erau dificil de înțeles și, în orice caz, nesuținute în niciun mod, statuând că se impunea, așadar, înlăturarea lor ca fiind vădit inadmisibile. În ceea ce privește încălcarea principiului respectării dreptului la apărare, Tribunalul a făcut trimitere la examinarea efectuată la punctele 107-122 din ordonanța atacată pentru a concluziona că argumentația invocată de IAE în această privință trebuia înlăturată ca nefondată.
- 98 În ceea ce privește al șaselea motiv, Tribunalul a arătat, la punctele 124 și 125 din ordonanța atacată, că dispozițiile la care făcea referire IAE constituiau norme care fie provin de la organisme terțe, fie sunt lipsite de efecte obligatorii.
- 99 În ceea ce privește, în al doilea rând, argumentația întemeiată pe o pretinsă eroare de drept pe care Tribunalul ar fi săvârșit-o în cadrul aprecierii faptelor și a elementelor de probă, este suficient să se amintească faptul că, potrivit unei jurisprudențe constante, recursul se limitează la chestiuni de drept și că Tribunalul este singurul competent să constate și să aprecieze faptele pertinente, precum și să aprecieze elementele de probă, cu excepția cazului denaturării acestora (Hotărârea din 18 iulie 2006, Rossi/OAPI, C-214/05 P, EU:C:2006:494, punctul 26, și Hotărârea din 13 septembrie 2007, Il Ponte Finanziaria/OAPI, C-234/06 P, EU:C:2007:514, punctul 38).
- 100 Or, în speță, întrucât IAE nu susține că Tribunalul ar fi denaturat faptele sau elementele de probă, ci se limitează la a afirma că acesta a săvârșit o eroare în aprecierea faptelor și a elementelor de probă care i-au fost prezentate, această argumentație trebuie înlăturată ca inadmisibilă.
- 101 În ceea ce privește, în al treilea rând, aplicarea articolului 317 TFUE și a Regulamentului financiar, trebuie amintit că competența Curții este limitată la aprecierea soluției care a fost dată în drept motivelor dezbătute în fața primei instanțe. Astfel, a permite unei părți să ridice pentru prima dată în fața Curții un motiv pe care nu îl ridicase în fața Tribunalului ar echivala cu a i se permite acesteia să sesizeze Curtea, a cărei competență în materie de recurs este limitată, cu un litigiu mai extins decât cel asupra căruia s-a pronunțat Tribunalul (a se vedea în acest sens Hotărârea din 1 iunie 1994, Comisia/Brazzelli Lualdi și alții, C-136/92 P, EU:C:1994:211, punctul 59).
- 102 În speță, este necesar să se arate că IAE cu siguranță nu invocase o astfel de argumentație în fața Tribunalului, ci se limitase la a invoca încălcarea anumitor dispoziții aplicabile în materie de audit.
- 103 Cu toate acestea, în măsura în care din cuprinsul punctului 83 din prezenta hotărâre reiese că Comisia este obligată să respecte dispozițiile Tratatului FUE, precum și pe cele ale Regulamentului financiar, indiferent dacă acționează în calitate de cocontractant în raporturi contractuale cu un particular sau adoptă, în calitatea sa de autoritate administrativă, decizii care au forță executorie, împrejurarea că IAE face în prezent referire la aplicarea articolului 317 TFUE și a dispozițiilor Regulamentului financiar nu trebuie să conducă la concluzia că această argumentație are un domeniu de aplicare diferit față de cel invocat în fața Tribunalului. Argumentația menționată trebuie privită ca fiind dezvoltarea unei critici invocate inițial în acțiunea în fața Tribunalului.

- 104 Însă, dat fiind că Tribunalul a înlăturat această critică în special pentru motivul că argumentația dezvoltată în aceasta consta în simple afirmații, dificil de înțeles și, în orice caz, nesuținute în niciun mod sau că aceasta nu făcea nicio referire la normele dreptului Uniunii, și că argumentația invocată în fața Curții nu poate remedia acest lucru, critica menționată trebuie înlăturată ca inadmisibilă.
- 105 Având în vedere considerațiile care precedă, al treilea motiv de recurs trebuie respins în parte ca inadmisibil și în parte ca nefondat.

Cu privire la al patrulea motiv

– Argumentația părților

- 106 Prin intermediul primului aspect al celui de al patrulea motiv de recurs, IAE impută Tribunalului că a considerat că cererea sa având ca obiect angajarea răspunderii Uniunii pentru îmbogățirea fără justă cauză era nefondată pentru simplul motiv că exista o legătură contractuală între părți, fără ca beneficiul pe care Comisia l-a obținut din prestația furnizată să fie luat în considerare.
- 107 Prin intermediul celui de al doilea aspect al acestui motiv de recurs, IAE arată că Tribunalul a considerat în mod eronat că cererea sa de daune interese nu era susținută, în condițiile în care o astfel de cerere s-ar întemeia „în mod necesar” pe prestația pe care o furnizase deja și pe cheltuielile pe care le efectuase deja.
- 108 Comisia consideră că al patrulea motiv de recurs trebuie respins ca nefondat.

– Aprecierea Curții

- 109 În ceea ce privește primul aspect al celui de al patrulea motiv de recurs, trebuie amintit că, pentru a se putea admite o acțiune întemeiată pe îmbogățirea fără justă cauză, este esențial ca îmbogățirea să fie lipsită de orice temei juridic valabil. Această condiție nu este îndeplinită, printre altele, atunci când îmbogățirea își are justificarea în obligații contractuale [a se vedea în acest sens Hotărârea din 16 decembrie 2008, Masdar (UK)/Comisia, C-47/07 P, EU:C:2008:726, punctul 46, și Hotărârea din 28 iulie 2011, Agrana Zucker, C-309/10, EU:C:2011:531, punctul 53].
- 110 Rezultă că, după ce a amintit jurisprudența citată la punctul 109 din prezenta hotărâre, Tribunalul a concluzionat în mod întemeiat, la punctul 133 din ordonanța atacată, că pretinsa îmbogățire a Comisiei își avea temeiul în contractele MARE, Senior și ECRN, încheiate cu IAE, astfel încât această îmbogățire nu putea fi considerată „fără justă cauză”, în sensul jurisprudenței.
- 111 Prin urmare, primul aspect al celui de al patrulea motiv de recurs trebuie respins ca neîntemeiat.
- 112 În ceea ce privește al doilea aspect al celui de al patrulea motiv de recurs, trebuie amintit că, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, angajarea răspunderii extracontractuale a Uniunii, în sensul articolului 340 al doilea paragraf TFUE, este supusă întrunirii mai multor condiții, și anume nelegalitatea comportamentului imputat instituției Uniunii, caracterul real al prejudiciului și existența unei legături de cauzalitate între comportamentul instituției și prejudiciul invocat (a se vedea în special Hotărârea din 14 octombrie 2014, Giordano/Comisia, C-611/12 P, EU:C:2014:2282, punctul 35 și jurisprudența citată).
- 113 Or, în speță, întrucât cererea introductivă în primă instanță nu conținea niciun element care să permită susținerea cererii de daune interese, Tribunalul a respins în mod întemeiat, la punctul 138 din ordonanța atacată, această cerere ca fiind vădit inadmisibilă, în temeiul articolului 21 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene și al articolului 44 alineatul (1) din Regulamentul de

procedură al Tribunalului. În această privință, reclamanta nu poate susține în mod valabil că putea să renunțe la respectarea cerințelor de formă prevăzute la aceste dispoziții în măsura în care cererea sa se întemeia „în mod necesar” pe prestația pe care o furnizase deja și pe cheltuielile pe care le efectuase deja.

- 114 În consecință, al doilea aspect al celui de al patrulea motiv de recurs trebuie de asemenea respins ca nefondat.
- 115 Având în vedere considerațiile care precedă, al patrulea motiv de recurs trebuie respins ca nefondat.
- 116 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, se impune admiterea prezentului recurs și, prin urmare, anularea ordonanței atacate.

Cu privire la trimiterea cauzei spre rejudecare Tribunalului

- 117 Conform articolului 61 primul paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, în cazul în care anulează hotărârea Tribunalului, Curtea poate fie să soluționeze ea însăși în mod definitiv litigiul, atunci când acesta este în stare de judecată, fie să trimită cauza Tribunalului pentru a se pronunța asupra acesteia.
- 118 În speță, dat fiind că primul motiv și al treilea-al șaptelea motiv invocate în cadrul acțiunii în primă instanță au fost respinse în ordonanța atacată ca fiind vădit inadmisibile, pentru motivul eronat că erau întemeiate pe interpretarea sau chiar pe pretinsa neexecutare a clauzelor contractelor în cauză, iar nu pe încălcarea normelor dreptului Uniunii, Curtea consideră că litigiul nu este în stare de judecată.
- 119 În consecință, se impune trimiterea cauzei spre rejudecare Tribunalului.

Cu privire la cheltuielile de judecată

- 120 Întrucât cauza este trimisă spre rejudecare Tribunalului, se impune ca cererile privind cheltuielile de judecată aferente procedurii de recurs să se soluționeze odată cu fondul.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a treia) declară și hotărăște:

- 1) **Anulează Ordonanța Tribunalului Uniunii Europene din 21 aprilie 2016, Inclusion Alliance for Europe/Comisia (T-539/13, nepublicată, EU:T:2016:235).**
- 2) **Trimite cauza T-539/13 spre rejudecare Tribunalului Uniunii Europene.**
- 3) **Cererea privind cheltuielile de judecată se soluționează odată cu fondul.**

Semnături